

Huiszwam: wat is dat?

De huiszwam is een schimmel die hout en/of materiaal dat houtvezels bevat (zoals papier, triplex, spaanplaat) aantast en uiteindelijk kan vernietigen.

De sporen van de huiszwam zijn klein en in principe overal, in meer of mindere mate, in de lucht aanwezig. Alleen op plaatsen waar vochtige houtproducten aanwezig zijn, de juiste temperatuur heerst (3-26°C) en sprake is van onvoldoende ventilatie, kan de huiszwam ontkiemen.

Uiteindelijk maakt de zwam vruchtlichamen: dit zijn vaak oranjebruine plakken die zichtbaar zijn aan bijvoorbeeld de onderkant van houten vloerdelen. Deze vruchtlichamen kunnen grote hoeveelheden nieuwe sporen aanmaken, die voor een duidelijk zichtbare laag oranjebruine stof in de omgeving van de besmetting zorgen.

Is de huiszwam schadelijk voor mijn gezondheid?

Uit een inventarisatie van informatie van wetenschappelijke publicaties, overheidsinstanties en ervaren praktijkmensen blijkt dat er geen schadelijke effecten op de gezondheid bekend zijn die direct veroorzaakt worden door aanwezigheid van de huiszwam.

Wel kan de grote hoeveelheid aan klein materiaal die door de huiszwam wordt geproduceerd (de sporen) de luchtwegen irriteren. Mensen met bestaande luchtwegklachten zijn hier extra gevoelig voor.

De huiszwam groeit in een vochtig, slecht geventileerd huis: het zijn juist deze omstandigheden die ook zorgen voor gezondheidsklachten bij mensen. Leven in een slecht geventileerde, vochtige omgeving kan luchtwegklachten verergeren of zelfs doen ontstaan.

Is de huiszwam schadelijk voor mijn woning / bedrijfsgebouw?

De huiszwam wordt gezien als de meest schadelijke soort van houtvernietigende schimmels. De (onzichtbare) schimmeldraden kunnen zich door cement en metselwerk heen verplaatsen. Verspreiding naar andere ruimtes of zelfs aansluitende panden is dus mogelijk, ook als op die plaatsen nog geen vruchtlichamen of sporen zichtbaar zijn.

Overal waar de schimmeldraden in aanraking komen met houtproducten, treedt aantasting op. Hierdoor gaat de structuur en stevigheid van het hout verloren. De draagkracht kan dan zeer snel achteruit gaan. Als vloer- of dakbalken aangetast worden, vormt dit een instortingsrisico. Meubels en apparatuur kunnen dan bijvoorbeeld door de vloer zakken.

Aantasting van meubels, boeken en andere voorwerpen die houtvezels bevatten, is mogelijk maar kan alleen plaatsvinden als deze een voldoende hoog vochtgehalte hebben. In een normaal verwarmde en geventileerde binnenruimte zoals de woonkamer zal dit niet snel zo zijn, maar in kelders is dit risico een stuk groter (opgeslagen meubels of kartonnen dozen).

Hoe kom ik van de huiszwam af?

Zolang de vochtbron en temperatuur in stand blijven, zal de huiszwam blijven ontkiemen en groeien. Pas als de vochtbron (permanent) wordt weggenomen heeft bestrijding zin. Het verhelpen en vervolgens voorkomen van vochttoevoer heeft dus altijd de eerste prioriteit.

Als de vochtbron is weggenomen, moet al het besmette materiaal verwijderd worden. Ook wordt in een zone van 1 meter rondom deze plaatsen al het mogelijk aangetaste materiaal (zoals hout,

stucwerk, tapijt, behang) verwijderd. Dit is nodig omdat de zwam ook buiten de zichtbare delen al aanwezig kan zijn in het materiaal.

Het is belangrijk om echt al het materiaal in de risicozone te verwijderen. Ook als dat betekent dat bijvoorbeeld een keuken of tussenmuur (tijdelijk) weggehaald moet worden om de (bron van) de besmetting te bereiken. Elke achtergebleven schimmelvlok is voldoende basis voor de huiszwam om weer opnieuw uit te groeien.

Rondom het verwijderde materiaal wordt vervolgens met een brander gezorgd dat ook de laatste, oppervlakkige delen van de huiszwam vernietigd worden. Tot slot worden de overgebleven materialen behandeld met een schimmeldodend middel.

Vanwege de ingrijpende werkzaamheden en het gebruik van schadelijke stoffen dient het gehele bestrijdingsproces door gespecialiseerde bedrijven te gebeuren.

Hoeveel last heb ik van de bestrijding?

De hoeveelheid geld en de werkzaamheden die nodig zijn voor de bestrijding van de huiszwam zijn voor elk geval verschillend. Dit hangt volledig af van de omstandigheden in je huis en de omvang van de besmetting.

De kosten van het verhelpen van het vochtprobleem kunnen hoog oplopen, als blijkt dat bijvoorbeeld drainagesystemen moeten worden aangelegd en onderhouden. Als hiervoor werkzaamheden in tuinen en/of onder de straten nodig zijn, kan dit leiden tot overlast bij de gebruikers van het pand.

Afhankelijk van de locatie en omvang van de besmetting kan het voorkomen dat complete keukens, muren en/of vloeren uitgebroken moeten worden. Dit levert hoge sloop- en herbouwkosten op. Ook de toegankelijkheid en bewoonbaarheid van het pand tijdens de werkzaamheden zal in die gevallen beperkt of zelfs onmogelijk zijn.

De kosten van de chemische bestrijding zijn naar verwachting gering in vergelijking met andere kosten, zoals het verhelpen van het vochtprobleem en de sloop- en herbouwwerkzaamheden. De bestrijding vindt plaats met water gedragen producten. Al na enkele uren kan men weer langdurig in de behandelde ruimtes verblijven. Wel moet de elektriciteit tijdelijk worden afgesloten, totdat een en ander voldoende opgedroogd is.